

Fragment uit *Eleonora en de liefde*

Zelfs in vliegende galop haalden ze Marmande die dag niet, ze overnachtten aan de oever van de rivier. De ruiters in tenten, ijlings opgezet; de hertogin en hij onder de sterren, gewikkeld in wollen dekens. Muggen deden niet-aflatend uitvallen op wangen, voorhoofd en hals. Wat een wonderlijk idee dat Camilla in een praalwagen onderweg was naar Dax, sluimerend onder zijden lakens en beschermd door muskietengaas.

Het was een nacht zonder maan. Sterren vulden het uitspansel van einder tot einder. Uit de rivier kroop een kille mist de oevers op. Het vuur, waarop worsten en patrijzen waren geroosterd, smeulde nog; met slapeloze ogen tuurde hij naar het opgloeiende sprokkelhout. Naast hem lag de hertogin te woelen. Haar adem was onrustig, zij sliep evenmin. Nu had hij haar voor zich alleen, zonder zwermen kamermeisjes, hovelingen en dignitarissen.

Rondom was het stil. Er zoemden steeds minder muggen en op het laatst niet één meer, de nachtkou had ze weggevaagd. Alleen de rivier ruiste, klotste en gorgelde onaangedaan in het donker – watermassa's die zich verplaatsen van bergtop naar zee. Boven het zwart van de heuvels flitste een vallende ster. Hij sprak in gedachten de wens uit dat hij spoedig in slaap zou vallen en rolde zich op zijn andere zij... Eleonora troonde op de stoel van een rechter. *Schape en bokken: je bent niet toegelaten tot de perfecti. Wat zoek je bij hen? Waar tracht je aan te ontkomen?* Hij zei *Aan de hel* en schrok wakker. Richtte zich op. Het was nog nacht. Er streek een zoele windvlaag langs zijn gezicht; de kilte was geweken. Bij de oever zond een vogel een telkens eendere klacht over het water. Eleonora is een heilige, dacht hij: nergens bang voor, iedereen houdt van haar, zij houdt van iedereen, nooit zal ze mij nodeloos pijn doen...

Van meester De Ventadorn was hij zo zeker niet. Zou hij zich aan diens meesterproef hebben onderworpen, dan had hij hier ook gelegen, zij het met een dorstige keel en een hongerige maag, nadat hij, te voet uit Bordeaux, wijnstokken en wuivend koren had toegezongen... Bernart moest een ander slachtoffer zoeken: de kost bij elkaar zingen was niets voor hem, hij was tot hogere dingen geroepen. Wat hij wel kon was de eenzaamheid verduren – beter dan die rokkenjager van een Bernart.

'Kom bij me liggen...' In het sterrenlicht golfdde Eleonora's nog donkere haren over haar schouders, zij geleek een elvenkoningin uit een andere wereld. Hij zou tapijtwever willen zijn om deze

aanblik te vereeuwigen... Bij haar liggen? Hij gloeide van trots en bestierf het van schaamte. Ja was niet goed en nee was niet goed. Hij had Andreas' vermaningen van zich geworpen; wat kwam ervoor in de plaats? Vragen die vragen baarden, zoals op de plaats van elke afgehakte Hydrakop twee nieuwe groeiden. Hij betrad een woud van twijfels, een doolhof van gevorkte paden. *Traktaat der liefde* was Andreas' poging geweest deze Hydra... nu, niet zozeer te doden als wel te vangen in de netten van het geloof.

'Waar lig je aan te denken, Thomas?'

'Aan de minne.' Hij hoorde zelf hoe overdreven het klonk. 'Ik zou uw liefde - begrijpt u mij niet verkeerd, Vrouwe! - verspelen als ik mij met u in één deken zou wikkelen. Het is...' Een naamloze macht verzegelde zijn lippen.

'Het is...?' herhaalde Eleonora verwonderd.

'Het is,' hernam hij, 'of ik in het voorportaal sta van een paleis waar ik de weg niet ken.'

'Betreed het niet, indien je daarmee de minne verspeelt.' Ze sprong op, verrassend snel voor iemand van haar jaren, greep zijn hand vast en trok hem overeind. 'Kom, zwemmen... Niet? Goed, dan zwem ik alleen!' Zonder bezinnen wierp ze het nachtgewaad af en liep naakt als in het paradijs de rivier tegemoet, waarop de stroming een tweede sterrenkleed spon. Haar lichaam leek wel van zilver. Ja, een elvenkoningin. Hij zou er een lief ding voor overhebben om de beklemming van zich te werpen, evenals zijn kleren, hoewel dan de schaamtebron manifest werd, zelfs in het zwakke sterrenlicht. Ze had hem betoverd en tevens zichzelf: een stout meisje dat bij nacht langs rivieren spookt en in Eva's kostuum te water gaat, aangetrokken door het gevaar. Hij liep naar de oever, halfhartig. 'Kom erin, Thomas!' Hij hoorde maar zag haar niet. Haar stem kwam van ver, of leek van ver te komen door het gemurmel van de stroom. Hij keerde de rivier de rug toe, ontdeed zich van wambuis en maillot en dompelde zich bij de oever onder... De rivier zou hem weg kunnen sleuren; reeds trok de onderstroom hem aan zijn voeten omver, hij ging kopje onder en kreeg water binnen. Hij zette zich af tegen de bodem, hapte naar lucht en riep: 'Eleonora... Eleonora!'

Geen antwoord; de paniek sloeg toe.

Van achter was ze hem genaderd, op zijn schouderbladen rustten haar handen. 'Niet zo angstig, gezelschap! Als kind zwom ik zo vaak aan deze oever.' Met één vinger trok ze een slangenspoor van tintelingen over zijn ruggenwervels, van nek tot bilnaad, het gaf niet dat ze hem betoverde; ze gingen aan land en hij had het

niet langer koud. Onder het onaangedane gelaat vaneen wachter sloeg ze een mantel om en gaf hem er ook een; ze wierp een bundel takken op de laatste smeulende sintels. Even later reikten de vlammen tot hoog boven hun hoofd. De hertogin hield haar handen bij het vuur en zei: 'Camilla beweert dat jij verliefd bent.'

'Vrouwe, op wie zou ik verliefd moeten zijn?'

'O,' zei ze lachend, 'op wie je maar wilt.'

'Camilla raaskalt! Een kind kan zien aan wie zij haar hart schonk!'

'Vergeet het,' zei ze, en haar stem klonk licht. 'Vannacht spreken we niet over liefde, of wellust, of schaamte, of de begeerte die jou in haar ban heeft! Vannacht spreken we over aanraking. Ben jij ooit aangeraakt?'

Begeerte die hem in haar ban had? Hij, aangeraakt? Hij vroeg haar het woord 'aanraken' te verduidelijken.

'Zoals de moeder haar kind aanraakt. Elk kind heeft immers koestering nodig... Koestering, Thomas: weet je wel wat dat is? Jouw moeder is je op heel jeugdige leeftijd ontvallen, en je broer Andreas - nou ja! Hoe kan een kapelaan een moeder voor je zijn?'

'Toch was hij dat! Moeder en vader.' Hij werd zo boos dat hij beefde over zijn leden. 'En een broer, die voor mij opkwam!' Ere wie ere toekomt, dacht hij fier. Ik houd zijn naam hoog, Andreas heeft gedaan wat hij kon, al is het dan in haar ogen weinig.

'Heeft hij je aan de borst gelegd? Ingestopt? Gewiegd? Getroost als je verdriet had?'

De vragen trommelden op zijn slapen. 'U mag hem niets kwalijk nemen!' riep hij uit. 'Hou op!'

'Stil toch, moeten de wachters je horen...? Ik neem hem niets kwalijk, Thomas, waarom zou ik? Maar jij... neem jij hem nooit iets kwalijk? (...)'

Eleonora en de liefde, pp. 171-173